

บทชัฒธัมมจักกัปปวัตตนสูตร

อะนุตตะรัง อะภิสัมโพธิง	สัมพุชฌิต์วา ตะถาคะโต
ปะฐะมัง ยัง อะเทเสสิ	ธัมมะจักกัง อะนุตตะรัง
สัมมะทေး ปะวัตเตนโต	โลเก อัมปะภูวัตติยัง
ยัตถากขาตา อุโถ อันตา	ปะฏิปัตติ จะ มัชฌิมา
จะตุลัวาริยะสัจเจสุ	วิสุทัง ญานะทัสสะนัง
เทสิตัง ธัมมะราเชนะ	สัมมาสัมโพธิกิตตะนัง
นามะเนะ วิสสุตัง สุตตัง	ธัมมะจักกัปปะวัตตะนัง
เวยยากระณะปาฐะเน	สังคัตันตัมภะณามะ เส ฯ

คำแปล พระตถาคตตรัสรู้พระอนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณแล้ว เมื่อจะทรงประกาศธรรมที่ใครๆ ยังมีได้ให้เป็นแล้วในโลกให้เป็นไปโดยชอบแท้ ทรงแสดงอนุตตรธรรมจักรใด คือในธรรมจักรใด พระองค์ตรัสซึ่งที่สุด ๒ ประการ และข้อปฏิบัติเป็นกลาง และปัญญาอันรู้เห็นที่หมดจดแล้ว ในอริยสัจทั้ง ๔ เราทั้งหลายจงสวดธรรมจักรนั้นที่พระองค์ผู้เป็นพระธรรมราชาทรงแสดงแล้ว ปราภฏโดยชื่อว่า ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร เป็นสูตรประกาศพระสัมมาสัมโพธิญาณ อันพระสังคีติกาจารย์ ร้อยกรองไว้โดยเวยยาकरणปาฐะเทอญ

อานิสงส์แห่งการสวดธัมมจักกัปปวัตตนสูตร

บทสวดธรรมจักรท่านใดได้สวด จะทำให้ชีวิตเจริญรุ่งเรือง กิจการมีความเจริญก้าวหน้า ทำให้ผู้สวดมีอายุยืน มีความสุขกายสุขใจ ปราศจากทุกข์โรคภัย ปลอดภัยทุกภัยต่าง ๆ นานาได้ สิ่งเลวร้ายจะกลับกลายเป็นแก้วสารพัดนึกขึ้นมาได้ หากสวดประจำจะเป็นมิ่งมงคลแก่ตัวมีความก้าวหน้าสภาพ ทรัพย์สินสมบัติ ข้าวของบริบูรณ์ ตายแล้วก็ไม่เกิดในสุคติโลกสวรรค์

ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร

เอวัมเม สุตังฯ เอกัง สมะยัง ภะคะวา พาราณะสิยัง วิหะระติ อิลิปะตะเน มิคะทาเย ฯ ตัตตระ โข ภะคะวา ปัญจะวัคคิเย ภิกขุ อามันเตสิ ฯ

เทวเม ภิกขะเว อันตา ปัพพะชิเตนะ นะ เสวิตัพพา โย จายัง กามะสุ กามะสุขัลลิกานุโยโค หิ โน คัมโม โปถุชเชนิกโก อะนะริโย อะนัตถะสัญหิตโต โย จายัง อัตตะกิลมะถานุโยโค ทุกโข อะนะริโย อะนัตถะสัญหิตโต ฯ

เอเต เต ภิกขะเว อุโถ อันเต อะนุปะคัมมะ มัชฌิมา ปะฏิปะทา ตะถาคะเตนะ อะภิสัมพุทธา จักขุกระณะ ญานะกะระณี อุปะสมะยาเย อะภิญญาเย สัมโพธายะ นิพพานายะ สังวัตตะติ ฯ

กะตะมา จะ สา ภิกขะเว มัชฌิมา ปะฏิปะทา ตะถาคะเตนะ อะภิสัมพุทธา จักขุกระณะ ญานะกะระณี อุปะสมะยาเย อะภิญญาเย สัมโพธายะ นิพพานายะ สังวัตตะติ ฯ

อะยะเมวะ อะริโย อัญจันคิโก มัคโค ฯ เสยยะถิง ฯ สัมมาทิฏฐิ สัมมาสังกัปปो สัมมาวาจา สัมมากัมมันโต สัมมาอาชีโว สัมมาวาจาโม สัมมาสะติ สัมมาสะมาธิ ฯ

อะยัง โข สา ภิกขะเว มัชฌิมา ปะฏิปะทา ตะถาคะเตนะ อะภิสัมพุทธา จักขุกระณะ ญานะกะระณี อุปะสมะยาเย อะภิญญาเย สัมโพธายะ นิพพานายะ สังวัตตะติ ฯ

อิหัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขัง อะริยะสัจจิง ฯ ชาติปิ ทุกขา ชะราปิ ทุกขา มะระณัมปิ ทุกขัง โสกะปะริทေးทุกขะโทมะนัสสุปายาสาปิ ทุกขา อัมปิเยหิ สัมปะโยโค ทุกโข ปิเยหิ วิปะโยโค ทุกโข ยัมปิฉฉัง นะ ละภะติ ตัมปิ ทุกขัง สังขิตเตนะ ปัญญาทานักขันธา ทุกขา ฯ

อิหัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะสะสมุทธะโย อะริยะสัจจัง ฯ ยายัง ตัณหา โปโนพพะวิกา นันทิ
 ราคะสะหะคะตา ตัตฺระ ตัตฺรานิันนินิ ฯ เสยยะถิทัง ฯ กามะตัณหา ภาวะตัณหา วิภาวะตัณหา ฯ

อิหัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะนิโรธะ อะริยะสัจจัง ฯ โย ตัสสาเยวะ ตัณหายะ อะเสสะ
 วิราคะนิโรธะ จาโค ปะฐินิสสัคโค มุตติ อะนาละโย ฯ

อิหัง โข ปะนะ ภิกขะเว ทุกขะนิโรธะคามินิ ปะฏิปะทา อะริยะสัจจัง ฯ

อะยะเมวะ อะริโย อัญ्ञังคิโก มัคโค ฯ เสยยะถิทัง ฯ สัมมาทิฏฐิ สัมมาสังกัปปะ สัมมาวาจา
 สัมมากัมมันโต สัมมาอาชีโว สัมมาวายาโม สัมมาสะติ สัมมาสะมาธิ ฯ

อิหัง ทุกขัง อะริยะสัจจันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ รัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ
 ญาณัง อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ อาโลโก อุทะปาติ ฯ

ตั้ง โข ปะนิหัง ทุกขัง อะริยะสัจจัง ปะริญญะยันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ รัมเม
 สุ จักขุง อุทะปาติ ญาณัง อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ อาโลโก อุทะปาติ ฯ

ตั้ง โข ปะนิหัง ทุกขัง อะริยะสัจจัง ปะริญญาตันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ รัมเม
 สุ จักขุง อุทะปาติ ญาณัง อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ อาโลโก อุทะปาติ ฯ

อิหัง ทุกขะสะสมุทธะโย อะริยะสัจจันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ รัมเมสุ จักขุง อุทะ
 ปาติ ญาณัง อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ อาโลโก อุทะปาติ ฯ

ตั้ง โข ปะนิหัง ทุกขะสะสมุทธะโย อะริยะสัจจัง ปะหาตัพพันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะ
 นุสสุเตสุ รัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ ญาณัง อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ อาโลโก อุ
 ทะปาติ ฯ

ตั้ง โข ปะนิหัง ทุกขะสะสมุทธะโย อะริยะสัจจัง ปะหีนันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ รัม
 เมสุ จักขุง อุทะปาติ ญาณัง อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ อาโลโก อุทะปาติ ฯ

อิหัง ทุกขะนิโรธะ อะริยะสัจจันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ รัมเมสุ จักขุง อุทะ
 ปาติ ญาณัง อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ อาโลโก อุทะปาติ ฯ

ตั้ง โข ปะนิหัง ทุกขะนิโรธะ อะริยะสัจจัง สัจฉิกาทัพพันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะ
 นุสสุเตสุ รัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ ญาณัง อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ อาโลโก อุ
 ทะปาติ ฯ

ตั้ง โข ปะนิหัง ทุกขะนิโรธะ อะริยะสัจจัง สัจฉิกะตันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ
 รัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ ญาณัง อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ อาโลโก อุทะปาติ ฯ

อิหัง ทุกขะนิโรธะคามินิ ปะฏิปะทา อะริยะสัจจันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ อะนะนุสสุเตสุ รัมเมสุ
 จักขุง อุทะปาติ ญาณัง อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ อาโลโก อุทะปาติ ฯ

ตั้ง โข ปะนิหัง ทุกขะนิโรธะคามินิ ปะฏิปะทา อะริยะสัจจัง ภาเวตัพพันติ เม ภิกขะเว ปุพ
 เพ อะนะนุสสุเตสุ รัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ ญาณัง อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ
 อาโลโก อุทะปาติ ฯ

ตั้ง โข ปะนิหัง ทุกขะนิโรธะคามินิ ปะฏิปะทา อะริยะสัจจัง ภาวิตันติ เม ภิกขะเว ปุพเพ
 อะนะนุสสุเตสุ รัมเมสุ จักขุง อุทะปาติ ญาณัง อุทะปาติ ปัญญา อุทะปาติ วิชชา อุทะปาติ อาโลโก
 อุทะปาติ ฯ

ยาวะกัวิญจะ เม ภิกขะเว อิมะสุ จะตฺสุ อะริยะสัจเจสุ เอวันติปะริวิฏฐัง ท้าวะสะการัง ยะ
 ถากุตัง ญาณะทัสสะนัง นะ สุวิสุทธัง อะโหสิ ฯ

เนวะ ตาวาหัง ภิกขะเว สะทะเวเก โลเก สะมาระเก สะพรัหฺมะเก สัสสะมะณะพรัหฺมะณียา

ปะชายะ สะเทวะมนุสสาเย อะนุตตะรัง สัมมาสัมโพธิง อะภิสัมพุทโธ ปัจฉัญญาสิง ฯ

ยะโต จะ โข เม ภิกขเว อิมสุ จะตฺสุ อหริยะสัจเจสุ เอวันติประวิฏฺฐัง ทฺวาหะสาการัง ยะถา
ภูตัง ญาณะทัสสะนัง สุวิสุทฺธัง อะโหสิ ฯ

อะถาหัง ภิกขเว สะเทวะเก โลเก สะมาระเก สะพฺรหฺมะเก สัสสะมะณะพฺราหฺมะณียา ปะ
ชายา สะเทวะมนุสสาเย อะนุตตะรัง สัมมาสัมโพธิง อะภิสัมพุทโธ ปัจฉัญญาสิง ฯ

ญาณัญญะ ปะนะ เม ทัสสะนัง อุทะปาติ อะกุปปา เม วิมุตติ อะยะมันติมา ชาติ นตฺถิทานิ
ปุนฺนัพะโวติ ฯ

อิหะมะโวจะ ภาคะวา อัตตะมะนา ปัญจะวัคคิยา ภิกขุ ภาคะวะโต ภาสิตัง อะภินันทุง ฯ
อิมัสมิญฺจะ ปะนะ เวยยากะระณัสสัมมิง ภัญญะมานะ อายัสมะโต โภณฑัญญัสสะ วิระชัง วีตะมะลลัง
ธัมมะจักขุง อุทะปาติ ยังกิญฺจิ สมะมุทะยะธัมมัง สัพพันตัง นิโรธะธัมมันติ ฯ

ปะวัตติเต จะ ภาคะวะตา ธัมมะจักกเก ภูมมา เทวา สัททะมนุสสาเวสุ เอตัมภาคะวะตา พา
ราณะสิยง อิลิปะตะเน มิคะทาเย อะนุตตะรัง ธัมมะจักกัง ปะวัตติตัง อปฺปะภูวัตติตยง สะมะเณนะ
วา พฺราหฺมะเณนะ วา เทเวนะ วา มาเรนะ วา พฺรหฺมณา วา เกนะจิ วา โลกัสสันติ ฯ

ภูมมานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา

จาตุมมะหาราชิกา เทวา สัททะมนุสสาเวสุ ฯ จาตุมมะหาราชิกานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา

ดาวะติงสา เทวา สัททะมนุสสาเวสุ ฯ ดาวะติงสานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา

ยามา เทวา สัททะมนุสสาเวสุ ฯ ยามานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา

ตุลิตา เทวา สัททะมนุสสาเวสุ ฯ ตูลิตานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา

นิมมานะระตี เทวา สัททะมนุสสาเวสุ ฯ นิมมานะระตีนัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา

ปะระนิมมิตะวะสะวัตตี เทวา สัททะมนุสสาเวสุ ฯ ปะระนิมมิตะวะสะวัตตีนัง เทวานัง สัททัง

สุตฺวา

(เมื่อจะสวดย่อเพียงสวรรค์ ๖ ชั้น ครั้นสวดมาถึงตรงนี้แล้วสวด พฺรหฺมะกาเยกา เทวา สัททะมนุส
สะเวสุ แล้วลง เอตัมภาคะวะตา พาราณะสิยง อิลิปะตะเน มิคะทาเย ฯลฯ เหมือนกันไปจนจบ)

พฺรหฺมะปะริสัชชา เทวา สัททะมนุสสาเวสุ ฯ พฺรหฺมะปะริสัชชานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา

พฺรหฺมะปะโรหิตา เทวา สัททะมนุสสาเวสุ ฯ พฺรหฺมะปะโรหิตานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา

มะหาพฺรหฺมา เทวา สัททะมนุสสาเวสุ ฯ มะหาพฺรหฺมานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา

ปะริตตาภา เทวา สัททะมนุสสาเวสุ ฯ ปะริตตานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา

อปฺปะมาณภา เทวา สัททะมนุสสาเวสุ ฯ อปฺปะมาณานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา

อาภัสสะรา เทวา สัททะมนุสสาเวสุ ฯ อาภัสสะรานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา

ปะริตตะสุภา เทวา สัททะมนุสสาเวสุ ฯ ปะริตตะสุภานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา

อปฺปะมาณะสุภา เทวา สัททะมนุสสาเวสุ ฯ อปฺปะมาณะสุภานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา

สุภะกิณฑะกา เทวา สัททะมนุสสาเวสุ ฯ สุภะกิณฑะกานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา

(อะสัณฺณิสิตตา เทวา สัททะมนุสสาเวสุ อะสัณฺณิสิตานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา)

เวทฺปิละลา เทวา สัททะมนุสสาเวสุ ฯ เวทฺปิละลานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา

อะวิหา เทวา สัททะมนุสสาเวสุ ฯ อะวิหานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา

อะตฺปปา เทวา สัททะมนุสสาเวสุ ฯ อะตฺปปานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา

สุทฺตสา เทวา สัททะมนุสสาเวสุ ฯ สุทฺตสานัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา

สุทฺตสี เทวา สัททะมนุสสาเวสุ ฯ สุทฺตสีนัง เทวานัง สัททัง สุตฺวา

อะกะนิฏฐะกา เทวา สัททะมะนุสสาเวสุง ฯ

เอตัมภะคะวะตา พาราณะสิยัง อิติปะตะเน มิคะทาเย อะนุตตะรัง ฐัมมะจักกััง ปะวัตติตัง
อัปปะภูวัตติยัง สะมะเณนะ วา พรัหฺมะเณนะ วา เทเวนะ วา มาเรนะ วา พรัหฺมณา วา เณนะจิ
วา โลกัสมินติ ฯ

อิติหะ เตะนะ ขะเณนะ เตะนะ มุหุตตะนะ ยาวะ พรัหฺมะโลกา สัทโท อัภุคคัจฉิ ฯ อะยัญ
จะ ทะสะสะหัสสี โลกะธาตุ สังกัมปิ สัมปะกัมปิ สัมปะเวธิ ฯ อัปปะมาโณ จะ โอฬาโร โอภาโส
โลเก ปาตุระโหสิ อะตักกัมเมวะ เทวานัง เทวานูภาวัง ฯ

อะถะโข ภะคะวา อุทานัง อุทาเนสิ อัญญาสิ ะตะ โภ โภณทัณฺเณ อัญญาสิ ะตะ โภ
โณณทัณฺเณติ ฯ

อิติหิงง อายัสมะโต โภณทัณฺเณสสะ อัญญาโณณทัณฺเณเตวะระ นามัง อะโหสิตี ฯ

คำแปล ข้าพเจ้าได้สดับมาอย่างนี้ สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคประทับอยู่ ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน
เขตกรุงพาราณสี ณ ที่นั้นแล พระผู้มีพระภาครับสั่งเรียกภิกษุปัญจวัคคีย์มาตรัสว่า

ภิกษุทั้งหลาย ที่สุด ๒ ประการ บรรพชิตไม่พึงเสพ ที่สุด ๒ ประการ อะไรบ้าง คือ กามสุขัลลิกานุ
โยค (การหมกมุ่นอยู่ด้วยกามสุขในกามทั้งหลาย) เป็นธรรมอันทราม เป็นของชาวบ้าน เป็นของปุถุชน ไม่ใช่
ของพระอริยะ ไม่ประกอบด้วยประโยชน์

อัตตกิลมณานุโยค (การประกอบความเดือดร้อนแก่ตน) เป็นทุกข์ ไม่ใช่ของพระอริยะ ไม่ประกอบด้วย
ประโยชน์

มัชฌิมาปฏิปทาไม่เอียงเข้าใกล้ที่สุด ๒ ประการนี้ที่ตถาคตได้ตรัสรู้ อันเป็นปฏิปทาก่อให้เกิดจักขุ
ก่อให้เกิดญาณ เป็นไปเพื่อสงบระงับ เพื่อรู้ยิ่ง เพื่อตรัสรู้ เพื่อนิพพาน

มัชฌิมาปฏิปทาที่ตถาคตได้ตรัสรู้ อันเป็นปฏิปทาก่อให้เกิดจักขุ ก่อให้เกิด ญาณ เป็นไปเพื่อสงบระงับ
เพื่อรู้ยิ่ง เพื่อตรัสรู้ เพื่อนิพพานนั้น เป็นอย่างไร คือ อริยมรรคมีองค์ ๘ นี้แล ได้แก่ สัมมาทิฐิ สัมมา
สังกัปปะ สัมมาวาจา สัมมากัมมันตะ สัมมาอาชีวะ สัมมาวายามะ สัมมาสติ สัมมาสมาธิ นี่คือ
มัชฌิมาปฏิปทานั้นที่ตถาคตได้ตรัสรู้แล้ว อันเป็นปฏิปทาที่ก่อให้เกิดจักขุ ก่อให้เกิดญาณ เป็นไปเพื่อสงบระงับ
เพื่อรู้ยิ่ง เพื่อตรัสรู้ เพื่อนิพพาน

ภิกษุทั้งหลาย ข้อนี้เป็นทุกขอริยสังข์ คือ แม้ความเกิดก็เป็นทุกข์ แม้ความแก่ก็เป็นทุกข์ แม้ความเจ็บก็
เป็นทุกข์ แม้ความตายก็เป็นทุกข์ ความประสบสิ่งอันไม่เป็นที่รักก็เป็นทุกข์ ความพลัดพรากจากสิ่งอันเป็นที่รัก
ก็เป็นทุกข์ บรรณาสสิ่งใดไม่ได้สิ่งนั้นก็เป็นอย่างนั้นเป็นทุกข์ โดยย่ออุปาทานขันธ ๕ เป็นทุกข์

ภิกษุทั้งหลาย ข้อนี้เป็นทุกขสมุทฺทยอริยสังข์ คือ ตัณหาอันทำให้เกิดอีก ประกอบด้วยความเพลิดเพลिन
และความกำหนด มีปกติให้เพลิดเพลिनในอารมณ์นั้น ๆ คือ กามตัณหา ภวตัณหา วิภวตัณหา

ภิกษุทั้งหลาย ข้อนี้เป็นทุกขนิโรธอริยสังข์ คือ ความดับตัณหาไม่เหลือด้วยวิราคะ ความสละ ความสละ
คืน ความพ้น ความไม่อาลัยในตัณหา

ภิกษุทั้งหลาย ข้อนี้เป็นทุกขนิโรธคามินีปฏิปทาอริยสังข์ คือ อริยมรรคมีองค์ ๘ นี้แล ได้แก่ สัมมาทิฐิ
สัมมาสังกัปปะ สัมมาวาจา สัมมากัมมันตะ สัมมาอาชีวะ สัมมาวายามะ สัมมาสติ สัมมาสมาธิ

ภิกษุทั้งหลาย จักขุเกิดขึ้นแล้ว ญาณเกิดขึ้นแล้ว ปัญญาเกิดขึ้นแล้ว วิชชาเกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างเกิดขึ้น
แล้วแก่เราในธรรมทั้งหลายที่ไม่เคยได้ฟังมาก่อนว่า นี่ทุกขอริยสังข์

จักขุเกิดขึ้นแล้ว ญาณเกิดขึ้นแล้ว ปัญญาเกิดขึ้นแล้ว วิชชาเกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างเกิดขึ้นแล้วแก่เราใน
ธรรมทั้งหลายที่ไม่เคยได้ฟังมาก่อนว่า ทุกขอริยสังข์นี้ควรกำหนดรู้

จักขุเกิดขึ้นแล้ว ญาณเกิดขึ้นแล้ว ปัญญาเกิดขึ้นแล้ว วิชาเกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างเกิดขึ้นแล้วแก่เราในธรรมทั้งหลายที่ไม่เคยได้ฟังมาก่อนว่า ทุกขอริยสังขันธ์ เราได้กำหนดรู้แล้ว

ภิกษุทั้งหลาย จักขุเกิดขึ้นแล้ว ญาณเกิดขึ้นแล้ว ปัญญาเกิดขึ้นแล้ว วิชาเกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างเกิดขึ้นแล้วแก่เราในธรรมทั้งหลายที่ไม่เคยได้ฟังมาก่อนว่า นี้ทุกขสมุทยอริยสังขันธ์

จักขุเกิดขึ้นแล้ว ญาณเกิดขึ้นแล้ว ปัญญาเกิดขึ้นแล้ว วิชาเกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างเกิดขึ้นแล้วแก่เราในธรรมทั้งหลายที่ไม่เคยได้ฟังมาก่อนว่า ทุกขสมุทยอริยสังขันธ์ นี้ควรละ

จักขุเกิดขึ้นแล้ว ญาณเกิดขึ้นแล้ว ปัญญาเกิดขึ้นแล้ว วิชาเกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างเกิดขึ้นแล้วแก่เราในธรรมทั้งหลายที่ไม่เคยได้ฟังมาก่อนว่า ทุกขสมุทยอริยสังขันธ์ นี้เราละได้แล้ว

ภิกษุทั้งหลาย จักขุเกิดขึ้นแล้ว ญาณเกิดขึ้นแล้ว ปัญญาเกิดขึ้นแล้ว วิชาเกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างเกิดขึ้นแล้วแก่เราในธรรมทั้งหลายที่ไม่เคยได้ฟังมาก่อนว่า นี้ทุกขนิโรธอริยสังขันธ์

จักขุเกิดขึ้นแล้ว ญาณเกิดขึ้นแล้ว ปัญญาเกิดขึ้นแล้ว วิชาเกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างเกิดขึ้นแล้วแก่เราในธรรมทั้งหลายที่ไม่เคยได้ฟังมาก่อนว่า ทุกขนิโรธอริยสังขันธ์นี้ควรทำให้แจ้ง

จักขุเกิดขึ้นแล้ว ปัญญาเกิดขึ้นแล้ว วิชาเกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างเกิดขึ้นแล้วแก่เราในธรรมทั้งหลายที่ไม่เคยได้ฟังมาก่อนว่า ทุกขนิโรธอริยสังขันธ์นี้ได้ทำให้แจ้งแล้ว

ภิกษุทั้งหลาย จักขุเกิดขึ้นแล้ว ญาณเกิดขึ้นแล้ว ปัญญาเกิดขึ้นแล้ว วิชาเกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างเกิดขึ้นแล้วแก่เราในธรรมทั้งหลายที่ไม่เคยได้ฟังมาก่อนว่า นี้ทุกขนิโรธคามินีปฏิปทาอริยสังขันธ์ จักขุเกิดขึ้นแล้ว ญาณเกิดขึ้นแล้ว ปัญญาเกิดขึ้นแล้ว วิชาเกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างเกิดขึ้นแล้วแก่เราในธรรมทั้งหลายที่ไม่เคยได้ฟังมาก่อนว่า ทุกขนิโรธคามินีปฏิปทาอริยสังขันธ์นี้ควรเจริญ

จักขุเกิดขึ้นแล้ว ญาณเกิดขึ้นแล้ว ปัญญาเกิดขึ้นแล้ว วิชาเกิดขึ้นแล้ว แสงสว่างเกิดขึ้นแล้วแก่เราในธรรมทั้งหลายที่ไม่เคยได้ฟังมาก่อนว่า ทุกขนิโรธคามินีปฏิปทาอริยสังขันธ์นี้ได้เจริญแล้ว

ภิกษุทั้งหลาย ญาณทัสสนะ(ความรู้เห็น) ตามความเป็นจริงของเราในอริยสังขันธ์ ๔ ประการนี้ มีวน ๓ รอบ มี ๑๒ อากาโรยนี้ยังไม่หมดจดดีตราบใด เราก็งยังไม่ยืนยันว่า เป็นผู้ตรัสรู้สัมมาสัมโพธิญาณอันยอดเยี่ยมในโลก พร้อมทั้งเทวโลก มารโลก พรหมโลก ในหมู่สัตว์พร้อมทั้งสมณพราหมณ์ เทวดาและมนุษย์ตราบนั้น

ภิกษุทั้งหลาย เมื่อใด ญาณทัสสนะตามความเป็นจริงของเราในอริยสังขันธ์ ๔ ประการนี้ มีวน ๓ รอบ มี ๑๒ อากาโรยนี้หมดจดดีแล้ว เมื่อนั้นเราจึงยืนยันได้ว่า เป็นผู้ตรัสรู้สัมมาสัมโพธิญาณอันยอดเยี่ยมในโลก พร้อมทั้งเทวโลก มารโลก พรหมโลก ในหมู่สัตว์พร้อมทั้งสมณพราหมณ์ เทวดาและมนุษย์ ญาณทัสสนะเกิดขึ้นแก่เราว่า ความหลุดพ้นของเราไม่กำเริบชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย บัดนี้ภพใหม่ไม่มีอีก

พระผู้มีพระภาค ได้ตรัสธัมมจักกัปปวัตตนสูตรนี้ ภิกษุปัญจวัคคีย์มีใจยินดี ต่างชื่นชมพระภาสิตของพระผู้มีพระภาค เมื่อพระผู้มีพระภาคตรัสเวายการณะอยู่ ธรรมจักขุอันปราศจากธุลี ปราศจากมลทิน ได้เกิดแก่ท่านพระโกลนทัณฺฑณะว่า สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีความเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งนั้นทั้งปวงมีความดับไปเป็นธรรมดา

ครั้งพระผู้มีพระภาคทรงประกาศพระธรรมจักรให้เป็นไปแล้ว ทวยเทพชั้นภุมมะกระจายข่าวว่า นั้นพระธรรมจักรอันยอดเยี่ยมพระผู้มีพระภาคทรงให้เป็นไปแล้ว ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน เขตกรุงพาราณสี อันสมณพราหมณ์ เทวดา มาร พรหม หรือใครๆ ในโลกให้หมุนกลับไม่ได้

ทวยเทพชั้นจาตุมหาราชดับเสียงของทวยเทพชั้นภุมมะแล้วได้กระจายข่าวต่อไปว่า นั้นพระธรรมจักรอันยอดเยี่ยมพระผู้มีพระภาคทรงให้เป็นไปแล้ว ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน เขตกรุงพาราณสี อันสมณะ พราหมณ์ เทวดา มาร พรหม หรือใคร ๆ ในโลกให้หมุนกลับไม่ได้

ทวยเทพชั้นดาวดึงส์ ดับเสียงของทวยเทพชั้นจาตุมหาราชแล้วได้กระจายข่าวต่อไป ฯลฯ

ทวยเทพชั้นยามา สดับเสียงของทวยเทพชั้นดาวดึงส์แล้วได้กระจายข่าวต่อไป ฯลฯ
 ทวยเทพชั้นดุสิต สดับเสียงของทวยเทพชั้นยามาแล้วได้กระจายข่าวต่อไป ฯลฯ
 ทวยเทพชั้นนิมมานรดี สดับเสียงของทวยเทพชั้นดุสิตแล้วได้กระจายข่าวต่อไป ฯลฯ
 ทวยเทพชั้นปรนิมมิตวสวัตดี สดับเสียงของทวยเทพชั้นนิมมานรดีแล้วได้กระจายข่าวต่อไป ฯลฯ
 (หมายเหตุ หากสวดย่อเพียง สรรค์ ๖ ชั้น ก็แปลว่าทวยเทพที่นับเนื่องในหมู่พรหมสดับเสียงของทวย
 เทพชั้นปรนิมมิตวสวัตดีแล้วก็กระจายข่าวว่า)

ทวยเทพชั้นพรหมปารีสัชชา สดับเสียงของทวยเทพชั้นปรนิมมิตวสวัตดีแล้ว ก็กระจายข่าวต่อไป ฯลฯ
 ทวยเทพชั้นบริหิตา สดับเสียงของทวยเทพชั้นพรหมปารีสัชชาแล้ว ก็กระจายข่าวต่อไป ฯลฯ
 ทวยเทพชั้นมหาพรหม สดับเสียงของทวยเทพชั้นบริหิตาแล้ว ก็กระจายข่าวต่อไป ฯลฯ
 ทวยเทพชั้นปริตตภา สดับเสียงของทวยเทพชั้นอาภาแล้ว ก็กระจายข่าวต่อไป ฯลฯ
 ทวยเทพชั้นอัปมาณาสดับเสียงของทวยเทพชั้นปริตตภาแล้ว ก็กระจายข่าวต่อไป ฯลฯ
 ทวยเทพชั้นอาภัสสรา สดับเสียงของทวยเทพชั้นอัปมาณภาแล้ว ก็กระจายข่าวต่อไป ฯลฯ
 ทวยเทพชั้นปริตตสุภา สดับเสียงของทวยเทพชั้นอาภัสสราแล้ว ก็กระจายข่าวต่อไป ฯลฯ
 ทวยเทพชั้นอัปมาณสุภา สดับเสียงของทวยเทพชั้นปริตตสุภาแล้ว ก็กระจายข่าวต่อไป ฯลฯ
 ทวยเทพชั้นสุภิกณฑาสดับเสียงของทวยเทพชั้นอัปมาณสุภาแล้ว ก็กระจายข่าวต่อไป ฯลฯ
 (ทวยเทพชั้นอสัง္ฆพรหม สดับเสียงของทวยเทพชั้นสุภิกณฑาแล้ว ก็กระจายข่าวต่อไป ฯลฯ)
 ทวยเทพชั้นเวฬุผลาสดับเสียงของทวยเทพชั้นสุภิกณฑาแล้ว ก็กระจายข่าวต่อไป ฯลฯ
 ทวยเทพชั้นอวิหาสดับเสียงของทวยเทพชั้นเวฬุผลาแล้ว ก็กระจายข่าวต่อไป ฯลฯ
 ทวยเทพชั้นอติปา สดับเสียงของทวยเทพชั้นอวิหาแล้ว ก็กระจายข่าวต่อไป ฯลฯ
 ทวยเทพชั้นสุทิสาสดับเสียงของทวยเทพชั้นอติปาแล้ว ก็กระจายข่าวต่อไป ฯลฯ
 ทวยเทพชั้นสุทิสี สดับเสียงของทวยเทพชั้นสุทิสาแล้ว ก็กระจายข่าวต่อไป ฯลฯ
 ทวยเทพชั้นอกนิฐาสดับเสียงของทวยเทพชั้นสุทิสีแล้ว ก็กระจายข่าวว่า นั้นพระธรรมจักรอันยอด
 เยี่ยมพระผู้มีพระภาคทรงให้เป็นไปแล้ว ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน เขตกรุงพาราณสี อันสมณพราหมณ์ เทวดา
 มาร พรหม หรือใคร ๆ ในโลกให้หมุนกลับไม่ได้

เพียงครู่เดียวเท่านั้น เสียงป่าวประกาศได้กระจายขึ้นไปถึงพรหมโลกด้วยประการฉะนี้ ทั้งหมื่น
 โลกธาตุนี้ก็สั่นสะเทือนเลื่อนลั่น ทั้งแสงสว่างอันเจิดจ้าหาประมาณมิได้ ก็ปรากฏในโลก ล่วงเทวานุภาพของ
 เทวดาทั้งหลาย

ลำดับนั้น พระผู้มีพระภาคทรงเปล่งพระอุทานนี้ว่า ผู้เจริญทั้งหลาย โภณฑัญญะได้รู้แล้วหนอ ผู้เจริญ
 ทั้งหลาย โภณฑัญญะได้รู้แล้วหนอ ดังนั้น คำว่า อัญญาโภณฑัญญะ นี้จึงได้เป็นชื่อของพระโภณฑัญญะนั้นแล